

Välkommen till Barva!

Barva-bladet

Ett informationsblad för Barva Bygdegemenskap nr 31. Nr 1 år 2008.

Utgivare: Barva Framtid och samordnare är [Anne Ivarsson](#)

Då är sommaren här igen, även efter almanackan. Det är tur att vädret inte fungerar enligt demokratiska principer. Tänk er, alla olika viljor, som då ville styra. Sol eller regn, varmt eller kallt? Kanske lite folkomröstning om vädret?

Ni, som har bra minne, kanske kommer ihåg den 14 juni 1998. Det var då Barvaborna möttes i Bygdegården för att fundera på framtiden. Efter en mycket aktiv kväll kunde vi konstatera att sex arbetsgrupper hade bildats, för att arbeta för Barvabygdens utveckling. Den 2 september samma år bildades så Barva Framtid.

Det har inte alltid "gått som på räls" för att genomföra de önskemål som fanns då. Det kommer inte heller i framtiden gå att sitta med armarna i kors, om vi vill se en förändring.

Vi konstaterade i september -98 att "Ingen kommer att göra något åt oss, vill vi ha något gjort får vi göra det själva, och det vill vi". Detta gäller än i dag, att vi måste göra jobbet själva i bygden, om vi ska kunna utvecklas. Jag hoppas verkligen att också du vill vara med i laget.

Den 26 maj hade vi årsmöte i Barva Framtid och det blev en del förändringar i styrelsen. Den stora eldsjäl, när vi startade för tio år sedan var Lotta Rehn och som nu lämnar styrelsen. TACK Lotta för allt du gjort för bygden. Även Anki Andersson avgick, tack för vad du gjort som kassör. Nya i styrelsen blev Annelie Karlsson och Björn Herbst. Välkomna!

På tal om att ställa upp, så konstaterade vi att om inte fler kan hjälpa till vid genomförandet av julmarknaden så är risken stor att den måste upphöra. Men det är ju inte det vi vill. Eller hur?

Ett nätverk för bygdens företagare är på gång. Som vanligt är du välkommen med synpunkter och idéer. Vill också passa på att välkomna Er som är nyinflyttade i bygden. Ta kontakt med någon i styrelsen så ska vi berätta mer om vad som är på gång.

Det händer så mycket av både sorg och glädje, därför är det så viktigt, att vi kan stötta och hjälpa varandra, när

vi nu går sommaren till mötes.

Nu siktar vi på midsommar och aktiviteterna vid Barvagården.

Ha en bra sommar! /Rune Johansson

Barva företagsnätverk

Barva är en bygd full av företagare och många av dem är entreprenörer. Det visar den företagsinventering som vi gjort. Vi är en otroligt självförsörjande bygd, och det känner jag en stolthet över. Jag hoppas och tror att många av er företagare i Barva känner igen sig i den här innebörden som jag hittade på Wikipedia på nätet:

”**Entreprenör** är ett begrepp för en företagsam person, ofta i betydelsen företagsgrundare. I vidare bemärkelse används termen om en person som är drivande och arbetar hårt för att nå framgång.”

Vid företagsinventeringen visade det sig också att det var flera företag som inte kände till varandra. Det borde ju finnas en vinning i att känna till varandra, dels kan man driva vissa frågor men också ha utbyte av varandras erfarenheter och kompetens. Det finns flera exempel på småföretag som tex samarbetar med affärsidéer, delar lokal, maskiner, har gemensam marknadsföring mm. Det var i den andan vi startade Barva företagsnätverk.

Det företagsnätverk vi startat blir det vi gör det till. Det finns mycket kompetens i gruppen och många idéer. Nu har vi haft fyra träffar, det har än så länge resulterat i en ny hemsida för Barva: www.barvabygden.se och den är nu under uppbyggnad. Där kommer alla företag finnas med och länkar till dem som har hemsidor.

Som entreprenör blir man ett med sitt företag. Det blir en livsstil, det flyter in i ens liv och man lever med sitt företag hela tiden. Det är en positiv energi, det är bara tiden som är begränsande.

Sist men inte minst så har vi väldigt kul på våra träffar, nätverket fyller också en social funktion.

Nästa träff blir i Barva Bygdegård den 12 augusti kl.19-21

Nätverket genom Martina Schagerlund

t tidningsurklipp från 1955:

A 100 ÅR - SKALL DEN RUTTNA BORT?

Gammal och böjd är mjölnaren, men äldre är kvarnen. ”Den skulle se ut som en kvarn om den fick sina vingar tillbaka” ..

1855 står det
gravfältet i jä
nämligen står

ktoppen på Söderby kvarn i Barva. Den har alltså stått däruppe på det gamla
är bara varit igång i sjuttio. Sedan slutet på första världskriget har den
ännu ovissa.

I en liten låg stuga intill kvarnen, Kvarnstugan, bor Axel Karlsson, som en tid på världen varit mjölnardräng i Söderby kvarn. Det var på den tiden hans bror arrenderade kvarnen och var litet krasslig och måste ha hjälp.

— Det är en fin kvarn, berättar han, den hade ett gott verk och det gick så fint att mala på den. Och nog hade vi arbete i den kvarnen, alltid! Söderby kvarn skulle betjäna hela bygden och ibland hade vi upp till 300 säckar liggande, som väntade på att komma i kvarnen och det var mycket på den tiden.

Vad som nu kommer att bli den gamla kvarnens vidare öden det vet inte Axel Karlsson i Kvarnstugan, och det vet inte någon annan heller. Den är liksom bortglömd alldeles. För en del år sedan talades det ofta i bygden om att där skulle bli vandrarhem, med sovplatser och eventuellt en liten servering. Det byggdes t.o.m. och knåpades litet med kvarnens fönster, men sedan dess är det tyst om den gamla kvarnen.

Egentligen är det synd resonerar Axel Karlsson, att den skall få stå så här. Man kunde väl åtminstone sätta upp ett par vingar igen, så att byggnaden ser ut som en kvarn. Det behöver inte vara ett par stora vingar, bara ett par korta.

Och det är inte bara Axel Karlsson och hans gumma i Kvarnstugan som tycker så. Det tycker alla som känner och uppskattar silhuetten av Söderby kvarn. Tänk om den skulle stå och ruttna bort. Vore det inte på sin plats, att hembygdsföreningen eller någon annan, just i år, då kvarnen fyller 100 år, tog sig an den och gav den något av dess förra storhet tillbaka.

Kontrakt

Vi J. H. K
par stenar,
Westerberg

1. Tillträde

2. I årligt a
tullfritt för

1970 restaurerades kvarnen och fick bl. a. nya vingar för 55 220 kr av Kafjärdens kommun.

2007 bekostade ägaren av kvarnen, Gustaf Celsing på en rejäl renovering för att kvarnen inte skulle falla i bitar.

ta och utarrendera den under Lindholms säteri hörande väderkvarnen med 3 n å Söderby ås i Barva socken av Östra Rekarne Härad till Mjölnaren Aug.

h fortfar till samma dag 1883

3. All gårdens mæld skall i främsta rummet förmålas och skall arrendatorn emottaga, samt avlämna densamma efter malsedel. Även åligger det arrendatorn att föra noggranna anteckningar över all den främmande säd som i kvarnen förmålas.

4. Mjölnaren erhåller husrum, 3 famnar ved samt ris efter utsyning, vilket allt han skall upphugga och hemforsla, samt de till mjölnarbostaden hörande potatislanden, jämte sommarbete för en ko och får dessutom å anvisat ställe slå och bärga foder, samt erhåller tillika 20 ctr. råghalm.

5. Arrendatorn som det åligger omsorgsfullt vårda och väl sköta kvarnen, jämte den med densamma förenade benstamp är ansvarig för ifrågavarande verk och dess inventariers underhåll och är skyldig att utan ersättning bekosta mindre reparationer å densamma samt lyshållning och smörja.

6. All vässning av kvarnhackorna erhålles vid gården utan ersättning.

7. Arrendatorn är skyldig att ensam kosthålla och avlöna en ordentlig och för kvarnens skötsel fullt pålitlig dräng, men är själv skyldig att efter bud då tillfälle så för honom medgiver, biträda med byggnad och snickeriarbeten emot en avlöning av 1 krona och 50 öre per dag sommartiden, samt 75 öre per dag den övriga tiden av året.

8. För varje Centner väl stampat och viktat benmjöl erhåller arrendatorn i stampningslön 40 öre.

Skulle kvarnen, benstampen eller dithörande inventarier genom arrendatorns eller hans folks förvållande lida skada, är han skyldig att hålla gården skadelös därför.

Av detta kontrakt är tvenne likalydande exemplar upprättade, varav vi tagit ett vardera.

Lindholm den 31 okt 1882

för herrar Klingvall o Franzén

C. Karl Groen

Med detta kontrakt förklarar jag mig till alla delar nöjd samt förbinder mig till dess obrottsliga efterlevnad.

S A Westerberg

1 Centner = 100 skålpund = 42,5 kg

En benstamp är en typ av kvarn som användes för krossning av djurben till benmjöl. Mjölet är rikt på kväve och fosfor, och värdefullt som långtidsverkande gödningsmedel.

I grynverket maldes kross till hästfodret, samt havregryn och korngryn.

Ett människoöde.

Bland de många gamla, finns några som jag beundrar mer än andra. Det är Erik Jonsson på Baggvreten, som även under sina sista levnadsår, hade vilja och förmåga att trots sitt handikapp klara sig utan någon socialhjälp så långt jag vet. Han var 55 år äldre än jag, så han har utfört rejäla och ärofulla livsdagsverken innan jag började minnas.

Min farmor Hilda Stolpe kom till honom längre fram i livet som hushållerska och medhjälpare, varför jag på mycket nära håll har kunna följa hans livsöde. Erik föddes 1873 och växte upp på en av kyrkans egendomar, gården Stensäter i Barva socken.

Hans mor och far fostrade Erik till en ordningens man. Sin skolgång började han i Barva kyrkskola vid sju års ålder. Efter några skolår inträffar en olycka, som kom att bli ett av hans livs största prövning. Han var tillsammans med några andra pojkar runt klockstapeln på Klockåsen, det lockades naturligtvis att klättra stapelns steg till klockorna, när olyckan inträffade. Från en för mig okänd höjd tappar Erik sitt fäste varvid han ramlar ner, skadar sin högra arm långt upp i axelfästet. I dåtidens kirurgi beslöt man avlägsna armen från axelfästet. Det gångna livet i glädje och samtidsdrömmar gick nu in i ett mörker. Erik klarade dock sin skolgång med glans, men får resa till Eskilstuna för att lära sig skriva med vänstra handen. Ja, prövningarna blev många även framöver för honom. En ansökan skrevs till vederbörande nämnd, om ett handikappbidrag. Ett belopp beviljades av det skamligaste slaget, en spottstyver, varför Erik avböjde på det bestämdaste.

Det går några år och fasorna kommer åter. 1904 körde Eriks far ved från kyrkans skog på Stensäter till Jäders kyrka, något som han gjort under ett antal år. Den sista hemresan lät det sig talas länge om i socknarna. Av någon anledning gick hästarna upp i sken. Eriks far blir skalperad av hästarnas järnskodda hovar.

Förskräckelse och fasa var ett faktum för Erik och hans mor på Stensäter. Svårigheter uppstår att driva gården och i raska

svårigheterna är uppfinningens moder, sade ofta Erik. Betraktar sina djur, går fram till sina hästar som låter sig väl omhuldas några kor får också sin beskärda del av ömhet betygelse.

Julikvällen är gemytlig för Erik där han går. Kommer ut socknens väg och ser där sina femstörshässjor. Stannar till framför några och betraktar dem, känner i kvällsluften höets doft med inslag av kamomill, Njuter där han står då han ser på dagens verk. Framkommen till rågfältet ser han ladusvalorna som sicksackar över rågaxen i sökande efter den åtråvärda rågmyggan. Axet glittrar på strået och i fältet kant står blåklinten majestätisk på parad, dess färg dominerar starkt mot rågens stålblå strå. Åkervallmon ha även slagit följe med klinten, men håller sig mera till åkerrenens del. Dess jungfrueliga skepnad och klarröda blomma rusar Erik till munterhet. Han har lätt för att se stora i det lilla. Ser upp mot sina Åkeröträd där äpplena är talrika. Äpplenas solsida i lövverket börjar skönjas med den tegelfärgade nyansen. Allt detta är för Erik ett naturens skådespel. Strax intill är gårdens vattenpump, stannar där upp och tänker:” Det var här jag poserade till Barvafilmen, pumpade upp vatten i hink tills det rann över, ja, det såg roligt ut på filmen”.

Tittar ut över sitt potatisland, harklar sej, ser igen på sitt potatisland, går så upp till sin boning för att vila till en ny arbetsdag.

Det har varit en lärorik era, att få känna och umgås med Erik, om hansandel, allt motstånd har hans hälsa besegrat och det han varit med om.

På ålderns höst fick han leva ett harmoniskt liv. Sin gård avträdde han 1946. Han fick uppleva livets sötma de sista fjorton åren. 1960 lämnade han oss Barvabor i avsaknad.

En Barvabo från 1928 och rik på minnen! Olle Stolpe

Ett gammal
ttidningsurklipp:

Tvåhundra blommande äppleträd kantar allmänna vägen genom Barva.

En vandring bland fruktträden

I arla morgonstund inbjudes jag av naturen en promenad på vår sockenväg fram mot Barva kyrka. Det i öster purpurfärgade skimret framför en sol, väcker mina tankar till fåglarnas sång om de gamla Åkeröträden, som snart följer upp våren med sin grönska. Det har glesnat i leden med våra äppleträd helt naturligt faller det sig att börja räkna dem när jag går fram. Till förvåning över antalet är de inalles 47 stycken som har växande kraft kvar. Totalt har de varit de senaste

decennierna 60-talet äppelträd, åldern börjar taga ut sin rätt. Träden kan snart fira sitt 100 års jubileum om några år.

Ett besök på delar av vår gamla sockenväg strax norr om vår kyrka har vi de eftertraktade päronträden. Man märker inte mycket av dessa träd, om man åker förbi i bil, de kamoufleras väl av andra trädarter. Här växer fler päronträd än man anar. Inalles 14 st. men de som kan räknas som växande och någorlunda friska, så är de 8 st. Det är med förvåning att dessa päronträd har kunnat överleva i trängsel med övrig vegetation.

En resumé av denna vandring blir att med enkla medel förlänga och friska upp några av fruktträden med tillskott av näring. Med ett spett och gödning skulle göra susen. Man spettar c:a 1,5-2 meter från stammen och fyller därefter i med näringsgödsel. Trädens rötter tager ingen skada av en dos på detta sätt.

Beträffande Åkeröträden finns det några enstaka exemplar med mycket friskt grenverk. Ett träd nära Barva kyrka samt trädet till höger om Grindstugan (Lenas stuga). Äpplena på dessa träd har den form och färg, som är identiskt med moderträdet på Åkerö i sjön Yngaren. För övrigt finns det ett melonäppelträd strax norr om Kvarnstugan vid vår sockenväg. Även den sorten står i samma höga klass som ett Åkerö.

Det vore ett fint minne för Barva Framtid att ha fruktträd som barnbarn i vår bygd. Att med gödning friska några träd, samt att stamdriva från kärnor och därmed ympa sorter man vill värna om.

Man kan också utveckla det till i en minigenbank var helst i vår bygd till gagn för oss Barvabor.

Mitt förslag till bank är den fria ytan mellan Barva kyrka och lärarbostaden. Detta förslag och tanke är främst riktad till bygdens Fukt- och trädgårdsförening. /Olle Stolpe

Kärng-Slängen kallas vägsträckan mellan Söderby och Baggvreten./Olle Stolpe
Svintullen vägskalet till Källudden efter vägen Skäggesta och Grindhammar. Enligt uppgift stannade smågrisbilen där.
Mormorslätten i närheten av Ekelund, enligt uppgift samlades ungdomarna där och dansade.
Poststugan därifrån hämtades förr Lindholms post vid diligenserna på stora vägen.

Från förskolan i Barva

På Barva förskola får vi det finare och finare. Av Alli Anderssons fond fick vi en lektuga, som vi fick hjälp att sätta upp av föräldrar samt Kjell Ivarsson och Bo Nyman. **Ett stort tack från barn och personal.**

Det är för tillfället 24 barn inskrivna från åldrarna 1 – 5 år.

Vi som jobbar heter Kerstin Alm, Rose-Marie Carlsson-Ahlsén, Linda Elfström, Heléne Ljunggren och Anette Spak. I skolan används övervåningen till aktivitetsrum där man bl.a. snickrar och målar. I det andra rummet är det personalrum. På mellanvåningen är det matsal, ett rum är indelat i 4 olika aktivitetshörnor och så finns det ett sagorum/vilorum. Gamla personalrummet har blivit serveringskök. Maten tillagas i Kjula och körs med personbil av Maud Svensson till Barva, där den serveras. I källaren finns bl.a. ett vattenlekrum.

Skolgården har fått staket, gräsmattor och bl.a. ett körsbärsträd och den fina lektugan m.m. Vi har också den stora fotbollsplanen nedanför förskolan och den fina skogen bakom att kunna leka på/i. På baksidan har de byggt ett vindskydd, där kan barnen i vagn sova.

Vi har en underbar miljö att kunna vistas i.

/Maud Svensson

Tack Isac för den fina bilden av farfar

Tack Tove för den fina bilden av Spartacus

Vägbelysningen

Barva Framtid vill tacka alla de generösa givare, som hjälpt oss, att betala elräkningarna. Vi får fortfarande betala elströmmen till de 3 belysnings-stolparna som står vid korsningen sockenvägen och väg 900 (gamla E 20)! Du kan betala din andel av kostnaderna till postgiro 28 51 99-6 eller bankgiro 5086-6961, till Barva Framtid, och märk med "vägbelysningen"!

Barva Fukt- och Trädgårdsodlarförening startade redan år 1908 och var då en ekonomisk förening. Den återupptod 1996 efter att legat nere i ett 35-tal år och arbetar nu helt ideellt. Vid årsmötet 2008 beslöts att föreningen ska ingå i Barva Hembygdsförening med Björn Herbst och Bo Nyman som trädgårdsrepresentanter.

Barvadagen söndag den 7 sept. Årets tema "Ätbart". Inget traktorrally, men demonstration av äldre jordbruksredskap. Vill du vara med eller har några idéer? Ring Rune Johansson 016-93009

Ev. **Julmarknad** lördag den 6 dec. i bygdegården. **Om** julmarknaden ska genomföras behöver Gun-Britt Svensson tel: 016-931 15 mer hjälp.

Solhimmel bortskänkes Agneta Bjelkefelt 016-93038

Nu är det handikappanpassade fågeltornet vid Fältstationen Rördrommen klart. Nu går det att med rullstol, permobil eller varför inte barnvagn ta sig från genomfartsvägen till Strand fram till tornet. Nedre våningen är handikappanpassad. Den övre når man med vanliga trappan. Från tornets övervåning ser man fram till Strängnäs och till Lindön vid klart väder.

Man går in vägen omedelbart norr om Örsundsbron där det står en skylt "Välkommen till fots!" Det är bara 80 meter från allmänna vägen mellan Strand och Barvabadet.

15 juni: Biodling med slungning start klockan 12.00

29 juni: Vandring i Naturreservatet. Tema: Insekter. Samling kl. 10.00 vid Fältstationen

9 augusti: Fladdermuskväll. Samling vid Fältstationen kl. 20.30.

7 september: Barvadagen. Tema: Svamp. Vandring till Säby Högberg.

14 september: Gåsräkning; start i gryningen.

21 september: Vandring i Naturreservatet och ut till Koholmen. Tema: Svamp. Samling vid Fältstationen kl. 10.00

12 oktober: Gåsräkning. Samling i gryningen.

Information: Sten Ullerstad tel: 016/35 41 52, 070-605 41 52.

Midsommar i Barva!

Vårt midsommarfirande är en mycket gammal tradition och ett kulturarv värt att värna om. Stången majas på samma sätt som på 1700-talet. Vi börjar med att binda de speciella kransarna vid 9-tiden på midsommaraftonens morgon. Kom! Ta med kaffekorgen och delta i den traditionsenliga klädseln av stången. Bli en av dem, som hjälper till att föra kulturarvet vidare!

Midsommar i Barvagården 2008

Tisdagen den 17 juni kl. 18.00 tar vi ned majstången!

Midsommarafton

Kl. 9.00 Vi klär majstången, medtag kaffekorg!

Kl. 14.00 Midsommarfirandet startar med nyckelharpemusik

Kl. 15.00 Majstången reses, Dans kring majstången, leds av Susanne Källgren
Sång och musikuppträdande av Kent Lindén (Vid regn uppträdande inomhus)

Dagen avslutas med Dragkampen Barva syd–Barva nord, den årliga dragkampen mellan
Barvaborna

Kaffeservering * Kiosk * Lotterier * Skytte * Femkamp * Fiskedamm * Chokladhjul * Kast
på burk * Barnridning m.m.

Hembygdsmuséet är öppet

Fri entré hela dagen

Arrangör är Barvas föreningar i samarbete

Midsommardagen

Kl. 13.00 Friluftsgudstjänst, Inger Lindroth, Patrik Jansson flöjt
Kyrkkaffe

Bingo i Barvagården måndagar 18.30 t.o.m. 11/8

Barvadagen 7 september

Uppdaterat den 25 juni 2008

<http://www.barvabygden.se/bb-31.htm>

Tillbaka till Barva